

Tadeusz Płoski

"Wojsko Polskie. Informator 95", Warszawa 1995 : [recenzja]

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 39/1-2, 217-218

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

gażowaniem duszpasterskim wiernych świeckich. Problemów, które u nas w warunkach polskich, są jeszcze mało znane i doświadczane, aczkolwiek istotne w życiu i działalności Kościoła powszechnego. Autor opierając się na analizie doświadczeń w tym względzie Kościoła holenderskiego i francuskiego, których dotknęła podobnie silna sekularyzacja, szuka rozwiązań wybiegających w przyszłość. Chyba z tej racji zrezygnował on z koncepcji dzieła czysto teoretycznego, a zaprezentował nam opracowanie oparte na analizie przepisów prawnych i opisie zaistniałej sytuacji uzupełnionej empirycznie ankietą. Prezentowana praca wykazuje subtelność myślenia jej Autora, który dostrzega implikacje, przewiduje nowe problemy na gruncie już istniejących. Świadczy o tym, chociażby znak zapytania postawiony w tytule. Jest ona ważnym przyczynkiem w naukowej, teologiczno-prawnej dyskusji nad rolą i zadaniami wiernych świeckich w Kościele. Trzeba jednak przyznać, iż lektura dzieła wymaga od czytelnika, zwłaszcza polskiego, pewnej znajomości realiów Kościoła francuskiego i holenderskiego, w przeciwnym razie niektóre spostrzeżenia i oceny Autora mogą budzić zdziwienie, czy też rodzić polemikę. Po przeczytaniu pracy nasuwa się wniosek, iż to zaangażowanie świeckich w parafiach, szpitalach, szkołach, w różnego rodzaju ruchach katolickich przeczy tezie o trwającym kryzysie Kościoła w tym regionie, a z pewnością kryzys ten nie dotyczy aktywności i udziału wiernych świeckich w strukturach Kościoła, co stałoby jasny dowód jego żywotności. Można też chyba śmiało powiedzieć, że poprzez tę aktywność laikatu posługa zbawcza Kościoła znajduje swój nowy wyraz.

Ks. Józef Wroceński SCJ

Wojsko Polskie. Informator 95.
Wydawnictwo „Bellona” Warszawa 1995, ss. 428

Fundamentalne przemiany, jakie dokonały się w Europie i w Polsce wymusiły konieczność nowego spojrzenia na politykę bezpieczeństwa narodowego. Siły zbrojne, stanowiące podstawowy element systemu obronnego państwa, wymagają gruntownej przebudowy, tak by mogły one sprostać nowym uwarunkowaniom wewnętrznym i międzynarodowym. Jest to proces długotrwały i kosztowny, wymagający zarówno wyjścia poza utrwalone schematy myślowe, jak i konsekwencji w działaniu.

Zmiany zachodzące w systemie obronnym państwa, a w siłach zbrojnych w szczególności, są od dawna przedmiotem wielkiego zainteresowania całego społeczeństwa i – co zrozumiałe – wywołują liczne dyskusje oraz zażarte niekiedy spory. Wynika to zarówno z wielkiego wyczulenia Polaków na problemy bezpieczeństwa i suwerenności, odzwierciedlającego bolesne doświadczenia historyczne, jak i z faktu, iż przebudowa systemu obronnego wymaga dużych nakładów finansowych i zmusza do trudnych wyborów ekonomicznych.

Informator rozwieje – jak podkreśla w słowie wstępnym minister ON Zbigniew Wojciech Okoński – szereg wątpliwości i niejasności związanych z kształtem i stanem

naszej armii. Przedstawia on aktualny obraz sił zbrojnych. Jest to swoiste kompendium wiedzy w dziedzinie obronności Polski, podanej jednak niekiedy zbyt syntetycznie i ogólnikowo. Stanowi to zarówno zaletę tej publikacji, jak i pewien jej mankament zwłaszcza biorąc pod uwagę mnogość ciekawych (choć nie zawsze rzetelnych) informacji, które ukazują się na temat naszej armii i jej problemów w środkach masowego przekazu.

Zainteresowany czytelnik znajdzie w informatorze fragmenty najważniejszych dokumentów przedstawiających założenia polskiej polityki bezpieczeństwa oraz strategii obronnej. Szczegółowo omówiono strukturę systemu obronnego, na który składają się siły zbrojne, układ pozamilitarny oraz system kierowania obronnością państwa.

Autorzy informatora najwięcej uwagi poświęcili siłom zbrojnym, przedstawiając ich strukturę, wyposażenie (w tym wypadku informacje są jednak zbyt ogólnikowe) oraz dyslokację najważniejszych jednostek. Przedstawiony został również system dowodzenia armią, a także struktura organizacyjna Ministerstwa Obrony Narodowej, Sztabu Generalnego WP, sądownictwa wojskowego oraz prokuratury wojskowej. Wskazano kierunki i formy rozwijającej się stopniowo międzynarodowej współpracy w sferze wojskowej, w tym w ramach programu „Partnerstwa dla Pokoju”. Nie zapomniano również o udziale Wojska Polskiego w misjach pokojowych ONZ. Trzy tabele, wraz z syntetycznym komentarzem, ilustrują kondycję finansową wojska, co jest ważne w kontekście napięć, jakie na tym tle powstały obecnie na linii Prezydent – Sztab Generalny – Rząd.

W kolejnych rozdziałach szczegółowo przedstawiono zadania i strukturę organizacyjną wszystkich okręgów wojskowych, poszczególnych rodzajów wojsk i służb, szkolnictwa wojskowego oraz duszpasterstwa. Dużą pomoc stanowią liczne, przejrzyste opracowane schematy oraz mapy. Informator zawiera – co jest szczególnie cenne z praktycznego punktu widzenia – wykaz instytucji resortu obrony, a także najważniejszych jednostek bojowych WP wraz z personalną obsadą stanowisk kierowniczych (dowódczych), adresami oraz telefonami.

Wydanie informatora, wzorowanego w pewnej mierze na ukazujących się od dawna w krajach zachodnich „Białych Księgach” na temat sił zbrojnych i problemów bezpieczeństwa jest przyczynkiem służącym zwiększeniu stopnia przejrzystości funkcjonowania struktur obronnych Polski. Jest to przejaw umacniania się demokracji w naszym kraju, z drugiej zaś strony konieczność wynikająca z jakościowo nowej sytuacji na arenie międzynarodowej, której wyrazem jest budowa kooperatywnego ładu polityczno-wojskowego w Europie. Ważne jest przy tym, aby „Informator 95” nie okazał się przedsięwzięciem jednorazowym, lecz stanowił początek serii periodycznie ukazujących się publikacji na temat sił zbrojnych i realizowanej przez Polskę polityki bezpieczeństwa.

ks. Tadeusz Płoski